

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Petri Danielis Huetii Demonstratio Evangelica

Huet, Pierre Daniel

Parisiis, 1679

II. Germanis,

urn:nbn:de:hbz:466:1-16260

biris Phrygia montibus, quod tradit Apollonii Scholiastes, vel potius Scholiaste; (erudita hæc enim & optima Scholia, Tarrhæi, Lucilli, Sophoclei, & Theonis, doctissimorum Grammaticorum esse docet Aristophanis Scholiastes:) sed è Phœnicia. Berytini enim cultos fuisse discimus ex Sanchoniathone, & Damascio. Unum autem è Cabiris fuisse Bacchum prodit idem Scholiastes Apollonii, unum quoque ex illis fuisse Mercurium asseverat ex Dionysodoro. Horum vero fratrem fuisse Æsculapium narrat Philo Byblius ex Sanchoniathone & Damascius apud Photium. Atqui Serapidem, Bacchum, Mercurium, & Æsculapium, unius Mosis simulacra fuisse partim jam viciniam, partim infra vincemus. Itaque mera Mosis mysteria in Cabirorum mysteriis delitescere credendum est. Recepta autem ea fuerunt, & in Imbro, ut ex Stephano & Eustathio docuimus; & in Lemno, ut habet Hesychius; & in Samo-thrace, quæ Thraciæ insula sunt, ut Veteres testantur: Delata fuisse & ad Thyr-rhenos à Cabiris ipsis fratribus scribit Clemens Alexandrinus. Delata & ab Ætnea in Italiam fuisse colligitur ex ejus narratione apud Virgilium:

Ferox exul in altum

Cum sociis, natoque, Penatibus, & Magnis Dis.

Magni Dii sunt Dii Cabiri, hoc est כבירי, sic dicti à כבר, quod Ebraice & Arabicè significat, *magnus fuit, potens fuit.* Unde in Augurum libris *Dioi Potes* appellabantur, *Dei Suuari* in Samothrace, ut est apud Varronem. Pervenisse ea & ad insulam usque Britannia finitimam tradit Artemidorus. Quin & Samothracen ipsam, prius Leucosiam, deinde à Sao Mercurii & Rhene filio Samum fuisse dictam docuit Aristoteles in Samothracen Republica, ut legitur apud Apollonii Scholiasten. Ubi & Mosem denuo in Mercurio agnoscis. Et vero cum Josaphatus & Ochozias, hic Israël rex, ille Juda, inita simul societate commercia subinde cum Thracibus & Ponti ac-colis agitaverint, ut refert Josephus, vel inde Mosem & Amramum noscere potuerunt. Verum igitur est, quod probandum susceperam, Mosis famam, & cultum ad Thra-cem quoque penetrasse.

II. De Germanis illustre est Taciti testimonium, quo præcipuos in illis honores Mercurium occupasse docet. Tum addit: *Pars Suevorum & Isidi sacrificat. Unde causa & origo peregrino sacro, parum comperi, nisi quod signum ipsum in modum Liburnæ figuratum docet advectam religionem.* Unde vero advectam? nempe ex Ægypto ubi Isis colebatur, per Euxinum Pontum, atque inde per Danubium in Suevos, & ex illis in reli-quam porro Germaniam. Certe ad fontes Danubii penetrasse Ægyptios Osiride du-ce testatur Diodorus; Herodorus vero duce Sefostri Scythas & Thracas subegisse, in eorum regionibus trophæa statuisse, pervenisse ad Phasim, & in Colchide partem exercitus reliquisse; at Eustathius Osirim aratri usum docuisse Tauros Scythicam gentem. Alio postea nomine Germanos appellasse Mercurium observat Paulus Dia-conus, & Wodan, seu Gwōdan dixisse. Id autem ex Mosis doctrina habuerunt, quod non ex Dei magnitudine esse censerent, in ullam cum humani oris speciem assimilari. Auctor idem qui superiorum Tacitus.

III. Ex Germania videtur in Galliam demum transisse idem cultus Mercurii. Gallos eadem de Mercurio ac Græcos sensisse perhibet Cæsar: *Deum, inquit, maxi-me Mercurium colunt: hujus sunt plurima simulacra; hunc omnium inventorem artium ferunt; hunc viarum atque itinerum ducem; hunc ad questus pecunie, mercaturæque habere vim ma-ximam arbitrantur.* Ad utrosque autem, Gallos dico & Germanos, Theuthi quoque ap-pellatio penetravit, unde & hi Theutoni dicti, & plurimi ex iis sibi hinc nomina fe-cerunt, velut Theuta nobilis illa Illyriorum regina, Theodobaldus, Theodomannus, Theocebalus, Theodebertus. Scio Aventinum nominum illorum originem repetere à *Dieths*, vocabulo antiquo linguæ Germanicæ, quod *divitias, officium, & facinora præclara* significat; Grotium vero à *Theud*, quod *populum sonat*; sed verisimilior est originatio nostra, & doctorum virorum suffragiis comprobata. Dani, & ad Septen-trionem posite gentes Germanicæ propaginis, *Tiis* Mercurium appellabant, Angli *Tevēs*. Testes Monumenta Danica Wormii. Galli vero Teutaten supremum Deum venerabantur, & sanguine humano placabant. Nomen fortasse compositum ex *Theuth* & *Taith*. *Taith* Armorica lingua & Britannica veteri, quæ valde affines sunt, & pro-pe eadem, & quarum utramque à veteri Gallica manasse eruditi sciunt, *viam* signifi-cat. Ita ut *Theuth taith*, sive *Teutates*, idem sonet ac *Deus via*, sive *εὐδοχία*, quod unum esse diximus ex cognomentis Mercurii. Hoc nominis etymon debemus Camdeno. Ar-cessere id quoque possumus ex vocibus *Theuth* & *Tat*, quæ postrema dictio patrem no-tat eadem Celtica veteri lingua, ac si *Mercurium patrem* dixisses, ut Romani dixerunt *Diespiter*, sive *Juppiter*, & *Marspiter*. Insigne præterea Ægyptiacæ religionis ad Ger-manos & Gallos propagatæ monumentum, è sepulcro Childerici Francorum Regis

Dion. Perieg.
Apoll. Sch. libr.
1. Argon.
Aristoph. schol.
Nubib.
Sanchon. apud
Euseb. libr. 1.
Præp. Evang.
Damasc. apud
Pfor. Cod. 242.
Apollon. Schol.
libr. 1. Arg.
Euseb. Præp.
libr. 1.
Hesych. in Ka-
Cæsar.
Clem. Alex.
Paron.
Virg. 3. Æh.

Varr. de R. R.
libr. 4.
Artemid. apud
Strab. libr. 4.
Apoll. Schol.
Argon. libr. 1.

Joseph. Antiq.
libr. 9. cap. 7.

Germanis,
Tacit. De mor.
Germ.

Diod. libr. 1.
Herod. libr. 2.
cap. 101.
Eustath. in
Dion. Per.
Paul. Disc. De
gest. Long.
libr. 1. cap. 9.
Tacit. De mor.
Germ.

Gallis,
Cæf. De bell.
Gall. libr. 6.

Avent. No-
menc. præfix.
Ahn. Boior.
Grot. in Hist.
Goth.

Worm. Mon-
um. Danic.
libr. 1. cap. 4.

Camd. Brit.
P. 13.